

Gäller för: Flera enheter - se eftersättsblad
Innehållsansvar: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare
Granskad av: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare
Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-03

Barn - Artärkateter

Revideringar i denna version

260401 Förlängd giltighetstid

Syfte

Säkert och komplikationsfritt handhavande av artärkateter hos barn.

Arbetsbeskrivning

Handhavande av artärkateter skiljer sig mellan barn och vuxna. Rätt skötsel och handhavande är viktigt för att förhindra komplikationer såsom stopp i katetern, luftemboli och kärlskador.

Artärkateter

Sätts oftast på operation. Kontrollera vid ankomst att katetern är märkt med artäretikett. Dimension 0,7 mm (gul) eller 0,9 mm (blå) förekommer mest. Om en venflon används som artärkateter ska injektionsporten tejpas över samt märkas med artäretikett.

Observera cirkulationen i extremiteter distalt om artärkatetern, såsom hudfärg, värme/kyla och kapillär återfyllnad.

Avlägsnande av perifer artärkateter sker försiktigt och aseptiskt. Tvätta med Klorhexidinsprit 5 mg/ml när förbandet avlägsnats och låt lufttorka. Ta bort katetern och tryck över insticket i minst fem minuter, eller tills blödningen upphör.

Aggregat

Var extra observant och noggrann med att avlägsna luftbubblor vid uppkoppling av nytt aggregat. Skruva åt och knacka ur luft ur alla kopplingar innan artärtrycketet kopplas till patienten.

Spoldropp

Används alltid till artärkateter och vara märkt med artäretikett.

- **Tillsätt 0,5 ml av Heparinlösning 5000 E/ml (=2500 E) i 500 ml NaCl 9 mg/ml vilket ger koncentration av Heparin 5 E/ml.** Spädningen är hållbar i 4 dygn.

- Ej Heparin i spoldropp hos barn med förväntad kort vårdtid (< 12 h) på CIVA.
- Heparin i spoldroppet på de barn som ligger > 12 timmar på CIVA.
- Ej Heparin i spoldropp om det pågår en Heparinfusion.
- Övertrycksmanschetten pumpas upp till 300 mmHg, vilket ger en kontinuerlig infusion av 3,0 ml/tim.
- Spoldropp 80 ml/dygn räknas in i dygnsbalansen.

Skötsel

Byte av spoldropp var 3:e dygn.

Omläggning av instick var 5:e dygn, tvättas med Klorhexidinsprit 5mg/ml.

Provtagning

Provtagning ur artärkateter sker på sedvanligt vis. Tänk på att inte fylla mer än 1 ml i blodgassprutan.

APTT kan ej tas från artärkateter med Heparin i.

Viktigt att se till att artärkatetern är fri från blod efter provtagning.

Granskare/arbetsgrupp

Eva-Lena Tilly, Barnansvarig Intensivvårdssjuksköterska Civa 96, An/Op/IVA Område 5, SU

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Anestesi-Operation-Intensivvård Sahlgrenska, Postoperativ vård Sahlgrenska, Operation 7 Sahlgrenska, Operation 6 Sahlgrenska, Operation 5 Sahlgrenska, Operation 1 och 8 Sahlgrenska, Neurointensivvårdsavdelning, Central intensivvårdsavdelning, Avdelning 95B postoperativ vård, Avdelning 95A postoperativ vård, Avdelning 22 postoperativ intensivvård, Avdelning 10 och 23

Innehållsansvar: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare

Granskad av: Tobias Ullerstam, (tobul1), Överläkare

Godkänd av: Peter Dahm, (petda5), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9805-1593997-1712

Version: 11.0

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-03